

Bogumił Bernaś, Paweł Kowalik

Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu

UNIJNA POLITYKA STRUKTURALNA 2000-2006 I JEJ REFORMA

1. Wstęp

Pierwsze działania koordynujące i finansujące wspólne przedsięwzięcia państw dotyczące polityki regionalnej datuje się na 1958 r., co jest związane z ustanowieniem Europejskiego Funduszu Socjalnego (EFS) oraz Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOiGR). Formułą realizacyjną polityki regionalnej jest przede wszystkim utworzony w 1975 r. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR). Stworzenie tego funduszu łączyło się z przyjęciem Danii, Irlandii i Wielkiej Brytanii do EWG i miało na celu zmniejszenie dysproporcji rozwojowych zwłaszcza między Irlandią a pozostałymi państwami. Nowym impulsem było przyjęcie Grecji, a następnie Hiszpanii i Portugalii, które naruszyły pozycję regionów południowych Francji i Włoch, zmuszając EWG do przyjęcia wieloletnich programów harmonizujących rozwój obszarów południowych Francji i Włoch oraz Grecji, Hiszpanii i Portugalii.

„Jednolity akt europejski” po raz pierwszy, jako priorytet wspólnoty, uznaje spójność ekonomiczną i socjalną. Rok później, na propozycję przewodniczącego Komisji Jacquesa Delorsa na nadzwyczajnym posiedzeniu Rady Europejskiej w Brukseli przyjęto program zakładający podwojenie środków budżetowych przeznaczonych na przedsięwzięcia strukturalne w latach 1987-1992.

14 stycznia 1989 r. została wprowadzona reforma instrumentarium polityki regionalnej. Uporządkowano priorytety i stworzono zbiór zasad kooperacji między państwami, regionami i ciałami ekonomicznymi i społecznymi zainteresowanymi reformą. Nowe wyzwania znalazły wyraz w dyspozycjach Rady Europejskiej z 11/12 grudnia 1992 r. dotyczących podwojenia wydatków w okresie 1993-1999. Realizacja postanowień traktatu o Unii Europejskiej (Maastricht) łączyła się z

utworzeniem Funduszu Spójności, jak też zwróceniem uwagi na pełniejszą koordynację prac z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI).

Na przełomie tysiącleci główne kierunki zmian dotyczyły dostosowania polityki regionalnej, środków i rozwiązań instytucjonalnych do wyzwań procesu rozszerzenia o państwa Europy Środkowej i Wschodniej. Znalazły one wyraz w reformie polityki strukturalnej w ramach dokumentu Agenda 2000.

2. Polityka strukturalna w okresie 2000-2006

Fundusze strukturalne mają na celu zmniejszenie różnic w poziomie rozwoju społecznego i gospodarczego między regionami Unii. Zadaniem funduszy jest modernizacja i restrukturyzacja gospodarek państw członkowskich. Poziom rozwoju danego regionu państwa członkowskiego mierzy się wielkością PKB na jednego mieszkańca i stopą bezrobocia. Polityka regionalna Unii Europejskiej jest oparta przede wszystkim na solidarności finansowej. Część środków wpłacanych przez państwa członkowskie do budżetu jest dzielona i przekazywana na rzecz regionów i grup społecznych o niższej stopie rozwoju. Około 35% środków budżetowych UE może zostać rozdysponowane na rzecz mniej zamożnych regionów. W okresie 2000-2006 zasady polityki strukturalnej reguluje Rozporządzenie Rady nr 1260/1999 z 21 czerwca 1999 roku. Oprócz tego rozporządzenia zostały wydane inne, które odnoszą się do poszczególnych funduszy strukturalnych:

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1261/1999 oraz 1262/1999.
- Rozporządzenia Rady nr 1263/1999; 1257/1999; 1164/1994.

Wielkość wkładu funduszu w omawianym okresie jest kalkulowana w odniesieniu albo do całkowitego, kwalifikującego się kosztu, albo do całkowitego, kwalifikującego się wydatku publicznego lub pokrewnego (krajowego, regionalnego lub lokalnego i wspólnotowego) w ramach każdej pomocy. Udział funduszy podlega następującym zasadom (art. 29 pkt 2 i 3 Rozporządzenia Rady nr 1260/1999):

- Maksymalnie 75% całkowitych kosztów kwalifikowanych oraz, co do zasady, co najmniej 50% kwalifikowanych wydatków publicznych w przypadku środków podejmowanych w regionach objętych celem 1. Jeśli regiony znajdują się w państwie członkowskim objętym Funduszem Spójności, wkład Wspólnoty może wzrosnąć, w wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach, maksymalnie do 80% całkowitych kosztów kwalifikowanych oraz maksymalnie do 85% całkowitych kosztów kwalifikowanych w odniesieniu do odosobnionych wysp greckich, które znajdują się w gorszej sytuacji z powodu ich odległego położenia.

- Maksimum 50% całkowitego, kosztu kwalifikowanego i, w zasadzie, przynajmniej 25% odpowiednich kwalifikowanych wydatków publicznych w przypadku środków realizowanych w obszarach objętych celem 2 lub 3.

Jeżeli w ramach danej pomocy finansowane są inwestycje tworzące zysk, wkład funduszy dla tych inwestycji jest ustalony w świetle ich wewnętrznej charakterystyki.

ki, w tym wielkości samofinansowania, która jest oczekiwana dla danej klasy inwestycji w świetle warunków makroekonomicznych, w jakich mają być realizowane inwestycje, i bez zwiększania wydatków z budżetu krajowego jako rezultat udziałów funduszy. Udział funduszy podlega następującym limitom (art. 29 pkt 4 Rozporządzenia Rady nr 1260/1999):

1. W przypadku inwestycji infrastrukturalnych, generujących znaczący przychód netto, wkład nie może przekroczyć:

- 40% całkowitego, kwalifikującego się kosztu w regionach objętych celem 1, który może zostać zwiększony o nie więcej niż dodatkowe 10% w państwach członkowskich objętych Funduszem Spójności;
- 25% całkowitego, kwalifikującego się kosztu w obszarach objętych celem 2;
- powyższe wielkości mogą zostać zwiększone przez kwoty dla form finansowania innych niż pomoc bezpośrednia, pod warunkiem, że wzrost ten nie przekracza 10% całkowitego, właściwego kosztu.

2. W przypadku inwestycji w firmach wkład nie może przekroczyć:

- 35% całkowitego, właściwego kosztu w regionach objętych celem 1;
- 15% całkowitego, właściwego kosztu w obszarach objętych celem 2;
- w przypadku inwestycji w małych i średnich przedsiębiorstwach wielkości te mogą zostać zwiększone przez kwoty dla form innych niż pomoc bezpośrednia, pod warunkiem, że wzrost ten nie przekracza 10% całkowitego, właściwego kosztu.

Tabela 1. Rozdysponowanie środków w ramach funduszy strukturalnych w okresie 2000-2006 (w mln euro, w cenach z 1999)

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
29 430	28 840	28 250	27 670	27 080	27 080	26 660

Źródło: Rozporządzenie Rady nr 1260/1999.

Tabela 2. Rozdysponowanie środków w ramach polityki regionalnej na lata 2000-2006 (w mld euro)

Fundusze strukturalne	195,00
Cele priorytetowe:	182,45
cel 1	135,90
cel 2	22,50
cel 3	24,05
Inicjatywy wspólnotowe	10,44
Rybolówstwo	1,11
Przedsięwzięcia innowacyjne	1,00
Fundusz Spójności	18,00
Pomoc strukturalna 2000-2006	213,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisji Europejskiej.

Środki realizowane z inicjatywy Komisji mogą być finansowane w 100% całkowitego kosztu. Środki realizowane w imieniu Komisji są finansowane w 100% całkowitego kosztu (art. 29 pkt 6 Rozporządzenia Rady nr 1260/1999).

Całkowite roczne wpływy z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w jakimkolwiek państwie członkowskim nie powinny przekroczyć 4% PKB tego państwa. Cztery fundusze strukturalne oraz Fundusz Spójności tworzą najważniejsze filary europejskiej solidarności. W latach 2000-2006 suma środków finansowych oscyluje w granicach 30 mld euro rocznie, co daje w ciągu tych siedmiu lat kwotę 213 mld euro (poziom cen z 1999 r.).

3. Rodzaje funduszy polityki strukturalnej

Fundusze strukturalne nie są ujmowane w budżecie jako całość. Nakłady na działania związane z funduszami strukturalnymi w okresie 2000-2006 stanowią około 35% budżetu Unii Europejskiej. Każdy z nich ma swoje przeznaczenie i funkcje. Każdy w swoim zakresie działania funkcjonuje oddzielnie. Fundusze nie finansują pojedynczych projektów, lecz przekazują środki na wieloletnie regionalne programy rozwojowe.

Polityka strukturalna, w ramach której istnieją fundusze strukturalne, po to, aby osiągnąć najwyższą skuteczności i maksymalne efekty, 94% środków z funduszy strukturalnych przeznaczają na trzy cele główne.

Cel 1 (charakter terytorialny) obejmuje wsparcie rozwoju i dostosowań strukturalnych regionów mniej rozwiniętych. Są to regiony, gdzie PKB na 1 mieszkańca mierzony parytetem siły nabywczej¹ nie przekracza 75% średniej Unii, tereny słabo zaludnione (poniżej 8 mieszkańców na 1 km²) i obszary ultraperyferyjne. Na ten cel przeznaczają się 69,7% wszystkich funduszy strukturalnych (jest to 127,5 mld euro). Regiony objęte tym celem nie mogą być objęte żadnym innym celem. Oprócz tego dla regionów, które były objęte tym celem w latach 1993-1999, a w których obecny poziom PKB na jednego mieszkańca przekracza 75% średniej Unii, przewidziano w okresie 2000-2006 środki przejściowe o charakterze wygasającym. Pomoc koncentruje się na trzech rodzajach zadań, które są w stanie uruchomić proces trwałego rozwoju regionów. Są to: infrastruktura (połowa na infrastrukturę transportową); zasoby ludzkie (priorytet ma polityka zatrudnienia i rozwoju systemów edukacji i szkolenia); interwencje w sektor produkcji. Działania w ramach tego celu są finansowane ze wszystkich funduszy.

Cel 2 (charakter terytorialny) obejmuje działania związane z odbudową terenów silnie uzależnionych od upadających gałęzi gospodarki. Cel ten obejmuje 18% populacji UE. Na realizację tego celu przeznaczono 11,5% wszystkich środków (19,7 mld euro). Cel ten integruje dawne cele 2 i 5b; środki w ramach tego celu są

¹ Jest on obliczany na podstawie danych za ostatnie trzy lata.

kierowane do krajów członkowskich z wyjątkiem Grecji, Irlandii i Portugalii. Działania tego celu finansowane są z EFRR i EFS.

Cel 3 (charakter horyzontalny) obejmuje wsparcie adaptacji i modernizacji polityki edukacji, szkoleń i zatrudnienia. Na realizację przeznaczono 12,3% wszystkich środków. Cel ten łączy dawne cele 3 i 4, obejmuje cały obszar UE z wyjątkiem regionów objętych celem 1. Podział środków następuje na podstawie udziału poszczególnych państw w populacji UE. Działania są finansowane z EFS.

W budżecie funduszy strukturalnych została wydzielona specjalna pozycja na rzecz rybołówstwa. Na lata 2000-2006 przeznaczono na ten cel 1,11 mld euro, które są w dyspozycji Finansowego Instrumentu Wspierania Rybołówstwa (FIWR).

Oprócz celów 1, 2, 3 funkcjonują inicjatywy wspólnotowe. Program na lata 2000-2006 zredukował inicjatywy wspólnotowe z trzynastu do czterech. Na rzecz tych programów zostało przeznaczone 5,35% środków z funduszy strukturalnych (10,44 mld euro). Służą one poszukiwaniom wspólnych rozwiązań problemów, z którymi spotykają się państwa całego obszaru Unii Europejskiej. Są to następujące inicjatywy:

- Interreg III – program wspierający współpracę przygraniczną, ponadnarodową i międzyregionalną. Służy do nawiązywania kontaktów partnerskich między państwami w celu sfinansowania harmonijnego i zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego obszaru Wspólnoty. Jest finansowany ze środków EFRR.

- Leader+ – program finansowany z Sekcji Orientacji EFOiGR. Wspiera rozwój obszarów wiejskich poprzez inicjatywy lokalne.

- Urban II – program wspierający inicjatywy mające na celu ożywienie gospodarcze i społeczne oraz trwały rozwój miast i peryferii dotkniętych kryzysem. Jest finansowany z EFRR.

- Equal – program wspierający promowanie nowych sposobów zwalczania form dyskryminacji i nierówności na rynku pracy. Finansowany z EFS.

Tabela 3. Fundusze strukturalne zaangażowane w poszczególne cele

Cel 1	Cel 2	Cel 3	Interreg III	Urban II	Leader+	Equal
EFRR EFS EFOiGR FIWR	EFRR EFS	EFS	EFRR	EFRR	EFOiGR	EFS

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia Rady nr 1260/1999.

Obok funduszy strukturalnych działa Fundusz Spójności (Kohezyjny) – FS (*Cohesion Fund* – CF). Jest on instrumentem polityki strukturalnej UE. Został utworzony w 1993 r. na podstawie postanowień „Traktatu z Maastricht”. Zasady funkcjonowania zostały uregulowane Rozporządzeniem Rady 1164/1994/ EWG z 16 maja 1994 r., ustanawiającego Fundusz Spójności. Rozporządzenie to zostało zmienione dwoma

rozporządzeniami Rady: 1264/1999 zmieniające rozporządzenie nr 1164/1994/ EWG ustanawiające Fundusz Spójności oraz 1265/1999 zmieniające treść załącznika II.

Tabela 4. Podział środków dla nowych członków od dnia akcesji do 2006 r.
(w mln euro, poziom cen z 1999 r.)

Kraj	Cel 1	Cel 2	Cel 3	Wsparcie rybołówstwa	Interreg III	Equal	Razem
Cypr	0,0	24,9	19,5	3,0	3,8	1,6	52,8
Czechy	1 286,4	63,3	52,2	0,0	60,9	28,4	1 491,2
Estonia	328,6	0,0	0,0	0,0	9,4	3,6	341,6
Litwa	792,1	0,0	0,0	0,0	19,9	10,5	822,5
Łotwa	554,2	0,0	0,0	0,0	13,5	7,1	574,8
Malta	55,9	0,0	0,0	0,0	2,1	1,1	59,1
Polska	7 320,7	0,0	0,0	0,0	196,1	118,5	7 635,3
Słowacja	920,9	33,0	39,9	0,0	36,8	19,7	1 050,3
Słowenia	210,1	0,0	0,0	0,0	21,0	5,7	236,8
Węgry	1 765,4	0,0	0,0	0,0	60,9	26,8	1 853,1
Razem	13 234,3	121,2	111,6	3,0	424,4	223,0	14 117,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisji Europejskiej (www.europa.eu.int).

Środki z tego funduszu są kierowane do państw, w których poziom PKB na jednego mieszkańca, mierzony parytetem siły nabywczej, jest niższy niż 90% średniej unijnej. Pomoc ta dotyczy inwestycji w zakresie ochrony środowiska i infrastruktury transportowej. W roku 2003 dokonano weryfikacji kwalifikacji do pomocy z tego funduszu. Od 1 stycznia 2004 r. Irlandia nie kwalifikuje się do wsparcia z tego funduszu. Obecnie pomoc z tego funduszu otrzymują: Grecja, Portugalia i Hiszpania. Z funduszu tego są finansowane duże projekty z zakresu ochrony środowiska i infrastruktury transportowej (ze szczególnym uwzględnieniem sieci transeuropejskich).

Tabela 5. Przydział środków Funduszu Spójności dla państw członkowskich w latach 1993-2006

Państwo	1993-1999	2000-2006	
	w %		w mln euro
Hiszpania	52 do 58	61 do 63,5	11160
Grecja	16 do 20	16 do 18	3060
Irlandia	7 do 10	2 do 6	720
Portugalia	16 do 20	16 do 18	3300

Źródło: Rozporządzenia Rady nr 1164/1994/EWG oraz 1264/1999/WE.

Zgodnie z obowiązującymi w zakresie polityki strukturalnej zasadami współfinansowania, pomoc z Funduszu Spójności na określony projekt będzie wynosić maksymalnie od 80% do 85% kosztów kwalifikowanych.

4. Fundusze strukturalne w Polsce 2004-2006

Wszystkie polskie regiony mają PKB na mieszkańca niższy niż 75% średniej unijnej, w związku z czym całe terytorium kraju będzie z dniem 1 maja 2004 r. podlegało celowi 1 polityki strukturalnej UE. W latach 2004-2006 cele 2 i 3 nie będą miały zastosowania na terenie Polski. W latach 2004-2006 Polska korzysta z inicjatyw Interreg III i Equal.

W wyniku negocjacji w latach 2004-2006 Polska uzyskała w ramach funduszy strukturalnych 7635,3 mln euro i 3733,3 mln euro z Funduszu Spójności, co daje łącznie kwotę 11 368,6 mln euro. Łączna suma środków zaangażowanych w Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006 wyniesie 14891,5 mln euro. Środki wspólnotowe stanowią 76,3% całości kwoty. Środki te będą wydatkowane od 2004 do końca 2009 r., a w przypadku Funduszu Spójności do 2010 r. [*Ogólne zasady...* 2003, s. 38]. Z funduszy strukturalnych 7320,7 mln euro przeznaczone zostanie na realizację podstaw wsparcia wspólnoty, a reszta (314,6 mln) na realizację inicjatyw wspólnotowych – 4,1% środków funduszy strukturalnych.

Korzystanie ze środków Funduszu Spójności w Polsce oparte jest na strategii wykorzystania Funduszu Spójności na lata 2004-2006 utworzonej na podstawie Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006. Do realizacji działań współfinansowanych z tego funduszu zaangażowane zostanie 1129,5 mln euro ze środków krajowych. Łączna kwota środków przeznaczonych na finansowanie projektów Funduszu Spójności wyniesie 4862,8 mln euro [*Polska – Narodowy...* 2003, s. 7]. Oprócz środków wspólnotowych i publicznych w realizację Narodowego Planu Rozwoju zostaną zaangażowane środki prywatne, których wartość jest szacowana na 1818 mln euro. W związku z tym na realizację Narodowego Planu Rozwoju zostanie zaangażowane 16 709,5 mln euro. Zaangażowanie środków UE na realizację polityki strukturalnej w Polsce kształtuje się w okresie 2004-2006 w następujący sposób:

1. Fundusze strukturalne – 7635,3 mln euro (67,16%):

- EFRR – 4652,8 mln euro (60,94%),
- EFS – 1748,9 mln euro (22,91%),
- EFOiGR – 1055 mln euro (13,82%),
- FIWR – 178,6 mln euro (2,33%).

2. Fundusz Spójności – 3733,3 mln euro (32,84%).

W ramach podstaw wsparcia wspólnoty (7320,7 mln euro) środki rozdysponowane są w następujący sposób [*Ogólne zasady...* 2003, s. 40]:

- SPO wzrost konkurencyjności gospodarki² – 1300 mln euro (17,8%);
- SPO rozwój zasobów ludzkich – 1270,4 mln euro (17,3%);
- SPO restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich – 1055 mln euro (14,4%);

² Zmieniono na SPO wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw.

- SPO rybołówstwo i przetwórstwo ryb – 178,6 mln euro (2,4%);
- SPO transport i gospodarka morska – 627,2 mln euro (8,6%);
- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego – 2869,5 mln euro (39,2%);
- PO pomoc techniczna – 20 mln euro (0,3%).

5. Reforma polityki spójności

Fundusze strukturalne mają duże znaczenie dla większości państw członkowskich, przy czym dla nowych członków jeszcze większe, pozwalają im bowiem umocnić swoją konkurencyjność. W związku z rozszerzeniem Unii i szukaniem większej efektywności spowodowało rozpoczęcie debaty nad reformą polityki strukturalnej. Postanowiono ograniczyć liczbę priorytetowych obszarów oraz przeprowadzić reorganizację (zmniejszenie ilości) funduszy.

Prace nad przyszłością polityki strukturalnej, która została nazwana polityką spójności, zostały zapoczątkowane w 2001 r. wraz z ukazaniem się „II Raportu o spójności społecznej i gospodarczej”. Komisja Europejska sformułowała w nim pierwsze pytania dotyczące kształtu polityki strukturalnej w okresie 2007-2013. Od tego momentu odbyło się wiele spotkań i konferencji międzyrządowych. Szczególne znaczenie miały dwa spotkania kohezyjne w maju 2001 r. i 2002 r. w Brukseli oraz trzy spotkania ministrów ds. rozwoju regionalnego: w maju 2003 r. w Chalkidiki, w październiku 2003 r. w Rzymie i w lutym 2004 r. w Port Laioise.

10 lutego 2004 r. Komisja Europejska przyjęła propozycje budżetu dla rozszerzonej Unii Europejskiej: dla 27 krajów członkowskich na okres 2007-2013. 18 lutego 2004 r. Komisja Europejska opublikowała „III Raport nt. spójności gospodarczej i społecznej”. Te dwa dokumenty stanowią podstawę do dyskusji nad priorytetami budżetowymi oraz kształtem polityki strukturalnej w latach 2007-2013. Projekt rozporządzenia Rady dotyczące EFRR, EFS i FS przedstawia założenia dotyczące nowej polityki spójności [*Projekt...* 2004]:

- 1) utrzymanie dotychczasowej wagi i budżetu polityki strukturalnej;
- 2) koncentrację działań na trzech nowych celach powiązanych z priorytetami strategii lisbońskiej:

- cel 1 – 240 mld euro (78,54%) – konwergencja i konkurencja (wspieranie wzrostu i tworzenie nowych miejsc pracy),

- cel 2 – 57,9 mld euro (17,22%) – regionalna konkurencyjność i zatrudnienie (wspieranie zmian w regionach nie kwalifikujących się do celu 1 ze względu na przekroczenie wskaźnika 75% PKB na jednego mieszkańca oraz wspieranie zmian na rynku pracy),

- cel 3 – 13,2 mld euro (3,94%) – europejska współpraca terytorialna (wspieranie terytorialnej konkurencyjności oraz promowanie harmonijnego i zrównoważonego rozwoju);

- 3) ograniczenie liczby funduszy finansujących do trzech;
- 4) rezygnację z kontynuacji inicjatyw wspólnotowych – dziedziny wsparcia mają być włączone do nowych celów;
- 5) uproszczenie systemu wdrażania;
- 6) zachowanie podstawowych zasad: programowania, partnerstwa, współfinansowania i ewaluacji.

Tabela 6. Roczna alokacja polityki spójności na lata 2007-2013 (w mln euro)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
46333	47168	47879	48024	48163	48923	49704

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [Projekt... 2004, załącznik].

Tabela 7. Cele i instrumenty polityki strukturalnej w latach: 2000-2006 oraz 2007-2013

2000-2006	2007-2013
Cel 1 EFRR EFS EFOiGR – Sekcja Orientacji FIWR	Konwergencja i konkurencja Fundusz spójności EFRR EFS
Cel 2 EFRR EFS	Regionalna konkurencyjność i zatrudnienie: Poziom regionalny – EFRR Poziom narodowy – EFS
Cel 3 – EFS	Europejska współpraca terytorialna – EFRR
INTERREG – EFRR	
URBAN – EFRR	
EQUAL – EFS	
LEADER+ – EFOiGR – Sekcja Orientacji	
Fundusz Spójności	
Rozwój obszarów wiejskich i restrukturyzacja sektora rybołówstwa poza celem 1 EFOiGR – Sekcja Gwarancji FIWR	

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [Projekt... 2004].

Postanowiono również, że programy związane z polityką rozwoju obszarów wiejskich zostaną połączone w ramach wspólnej polityki rolnej – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Wsi, a programy związane z restrukturyzacją rybołówstwa w jeden instrument – Europejski Fundusz Rybołówstwa. Do polityki spójności włączono Fundusz Spójności. Na okres 2007-2013 na politykę spójności przewiduje się kwotę 336,2 mld euro w cenach z 2004 roku.

W dniach 10-11 maja 2004 r. w Brukseli odbyło się trzecie spotkanie kohezyjne, w którym wzięła udział pięćdziesięcioosobowa delegacja z Polski. Polska aktywnie uczestniczy w debacie na temat przyszłości polityki strukturalnej UE. Prace prowa-

dzone są w ramach międzyresortowego zespołu ds. opracowywania projektów i wniosków w sprawach objętych reformami UE. Głównymi postulatami Polski były:

1. Kontynuacja polityki strukturalnej opartej na zasadzie solidarności i wymiaru regionalnego.
2. Przeznaczenie znacznych środków na politykę strukturalną.
3. Zapewnienie wysokiego wsparcia dla najmniej zamożnych regionów i państw członkowskich.
4. Uproszczenie systemu wdrażania.
5. Utrzymanie siedmioletniego okresu programowania budżetu UE i polityki strukturalnej.

Pracami nad projektami ustaw dotyczących polityki spójności w strukturach Unii Europejskiej, głównie Rady UE, kieruje Prezydencja. Większość rozmów odbywa się w ramach Grupy roboczej Rady UE ds. środków strukturalnych. Od września 2004 r. posiedzenia odbywają się co tydzień.

Literatura

- A New Partnership for Cohesion. Convergence, Competitiveness, Cooperation. Third Report on Economic and Social Cohesion*, European Commission, February 2004.
- Bernaś B. (i in.), *Unia Europejska na przełomie tysiącleci*, WSZiF, Wrocław 2002.
- Ogólne zasady wdrażania funduszy strukturalnych w Polsce. Podręcznik*, MGPIPS, MF, Warszawa, czerwiec 2003.
- Polska – Narodowy plan rozwoju na lata 2004-2006. Strategia wykorzystania Funduszu Spójności*, MGPIPS, Warszawa, grudzień 2003.
- Projekt rozporządzenia Rady wprowadzającego ogólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności*, Bruksela, 14.07.2004 COM(2004) 492 final, 2004/0163 (AVC).

STRUCTURAL POLICY OF THE EUROPEAN UNION IN 2000-2006 AND ITS REFORM

Summary

The structural funds are of key importance to the member states in helping them strengthen their competitiveness. The enlargement of the Union to 25 member states and subsequently to 27 or more will make new problems. The European Union undertook a decision (in 2001) to reform a cohesion policy for the period beginning in 2007. This article presents a structural policy in the period 2000-2006 and proposals for its reforms.